

Шифр спеціальності 081	«Право», «Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування»	Сторінка 1 з 9
---------------------------	---	----------------

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 /Перегуда Є.В./
30 червня 2023 р.

Розробник Силабуса

 /Бабюк А.М./

СИЛАБУС ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ПРАВ ЛЮДИНИ

1) Шифр за освітньою програмою: ОК 3
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 08 «Право»
6) Спеціальність: 081 «Право», ОПП «Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування»
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова
8) Семестр: I
9) Цикл дисципліни: дисципліна профільної підготовки
10) Контактні дані викладачів: доц., к.ю.н. Бабюк А.М. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/kvmvc . Контакти: (099)177-69-75; E-mail: babiuk.am@knuba.edu.ua ; Alla1005@ukr.net
11) Мова викладання: українська
12) Пререквізити на базі бакалаврського рівня вищої освіти
13) Мета курсу полягає у формуванні у студентів сучасного юридичного світогляду, заснованого на загальнолюдських цінностях і повазі до людської гідності та прав людини, а також формування предметних компетентностей у сфері будівництва та містобудування.

14) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3
2.	ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК СК1 СК2 СК4

3.	ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3
4.	ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК2 СК3 СК4
5.	ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК СК1

15) Структура курсу

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год. Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
30 Заоч. 8	30 Заоч. 20		Контрольна робота - 1	90 Заоч. 122	іспит
Сума годин:					150
Загальна кількість кредитів ECTS					5
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					60 (2,0) Заоч. 28 (0,93)

16) Зміст курсу

Тематика лекцій та практичних занять

Змістовий модуль I. Світоглядні витoki прав людини

- Тема 1. Предмет філософських засад прав людини (2 год.)
- Тема 2. Особливості філософських засад прав людини (2 год.)
- Тема 3. Обґрунтування ідеї прав людини (4 год.)
- Тема 4. Генеза ідеї прав людини (4 год.)

Тема 5. Антропологічне підґрунтя прав людини (2 год.)

Тема 6. Ціннісні основи прав людини (4 год.)

Змістовий модуль II. Сучасний дискус прав людини

Тема 7. Філософія прав людини у XXI сторіччі (4 год.)

Тема 8. Насильство і права людини (4 год.)

Тема 9. Ідея прав людини в сучасному світі (2 год.)

Тема 10. Концепції прав людини в Китаї та Японії (2 год.)

Курсовий проект/курсва робота/РГР/Контрольна робота:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у

форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми. Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Завдання для самостійної роботи

1. Права людини у глобальному просторі: стандарти та особливості забезпечення.
2. Право людини на мирне існування у сучасному світі.
3. Права людини у політико-правових системах сучасності.
4. Право людини на демократію.
5. Права людини в Україні: стан та перспективи розвитку.
6. Джерела, обґрунтування і особливості теорії прав людини у країнах традиційної та релігійної правової сім'ї.
7. Традиційні й ментальні підстави теорії прав людини у системах традиційної правової сім'ї (Китай, Японія).
8. Законодавство, кримінальна політика й правосуддя Китаю і Японії: аспект суб'єктивних прав людини.
9. Місце прав людини у системах релігійної правової сім'ї (країни ісламського Сходу).
10. Азійські регіональні декларації прав людини у контексті міжнародних стандартів прав людини.
11. Дискримінація та публічне насильство в ісламському соціумі.
12. Ісламський фундаменталізм і європейська ліберальна «толерантність»: співвідношення ціннісних систем.
13. Критика мультикультуралізму й універсалізму теорії прав людини з позиції етнетики.
14. Онтологія насильства: поняття, природа, соціальні та психологічні чинники.
15. Міжнародне насильство: тероризм та тортури в сучасному світі. Проблема суб'єкта міжнародного насильства.
16. Правові шляхи подолання насильства.
17. Поняття і класифікація порушень прав людини у сучасному світі: Головні причини порушень прав людини.
18. Дотримання прав людини у збройних конфліктах. Міжнародне гуманітарне право.
19. Мир як умова дотримання прав людини.
20. Концепція прав людини у правових системах традиційної правової сім'ї (Китай, Японія).
21. Азійські регіональні декларації прав людини у контексті міжнародних стандартів прав людини.
22. Місце прав людини у релігійних правових системах країн ісламського сходу.
23. Критика мультикультуралізму й універсалізму теорії прав людини з позиції етнетики.
24. Міжнародне право щодо прав людини: основні стандарти та інститути, проблеми їх ефективності.
25. Загальна характеристика трансгуманізму.
26. Права людини і світова бідність. дискусія про глобальну справедливість.
27. Науково-технічний прогрес і майбутнє прав людини.

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Права людини як філософська проблема.
2. Філософські засади прав людини в системі гуманітарного знання та в системі юридичних дисциплін.
3. Головні проблеми і завдання філософії прав людини.
4. Значення філософських засад прав людини для формування світогляду юристів.
5. Зародження ідеї про права людини у стародавній філософії.
6. Антична та середньовічна філософська думка про права людини.
7. Права людини в контексті філософського світогляду нового часу.
8. Філософські інтерпретації прав людини у ХХ сторіччі.
9. Права людини у вітчизняній філософсько-правовій традиції.
10. Права людини як вид прав. Поняття і ознаки прав людини.
11. Права людини як моральні та юридичні права.
12. Структура прав людини. носії, адресати і зміст прав людини.
13. Типи прав людини: вимоги, свободи, повноваження, імунітети.
14. Основні типи обґрунтування прав людини: релігійне, природне, раціональне, моральне.
15. Гуманістична критика прав людини.
16. Безмежність прав людини щодо інших видів. специзм.
17. Антропологічна основа прав людини: людська гідність, біологічна природа, автономія особистості, раціональність.
18. Права людини як загальнолюдська цінність. сутність, склад, ієрархія цінностей феномену прав людини.
19. Свобода як умова виникнення, здійснення та легітимації прав людини.
20. Свобода та відповідальність людини в сучасній філософсько-правовій думці.
21. Рівність як правова цінність.
22. Види нерівності та шляхи її подолання.
23. Справедливість як цінність. актуальні концепції справедливості.

24. Права людини у світлі викликів ХХІ ст.
25. Теорія поколінь прав людини і дискусії навколо неї.
26. Сучасний каталог прав людини.
27. Біобезпека в контексті біоетики.
28. Проблема соціально-економічних прав.
29. Проблема колективних прав людини.
30. Гендерний вимір прав людини. Фемінізм як соціальне явище.
31. Особливості реалізації прав людини в інформаційному суспільстві.
32. Екологічні права людини.
33. Сучасні дискусії про права дитини. ювенальна юстиція.
34. Права людини у політико-правових системах сучасності: порівняльна характеристика. сучасна проблематика політичних прав.
35. Тоталітаризм і права людини.
36. Демократія як умова реалізації прав людини.
37. Права людини в сучасній Україні: стан та перспективи розвитку.
38. Насильство і права людини. типологія насильства за сферою прояву та за методами здійснення.
39. Правові та позаправові шляхи профілактики й подолання насильства.

17) Основна література:

Підручники:

1. Загальна теорія права: підручник / О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін.; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.

Навчальні посібники:

1. Філософія прав людини: навчально-методичний посібник / уклад.: О. Г. Данильян, С. Б. Жданенко, Ю. Ю. Калиновський та ін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. – 32 с.
2. Рабінович П. М. Основи теорії та філософії права: навч. посібник. Львів : Видавництво ЛЮБФ «Медицина і право», 2021. 256 с.
3. Філософія права: навчально-методичний посібник / уклад.: Александрова О.С., Горбань О.В., Мартич Р.В. – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. - 126 с.

Методичні роботи:

1. Права людини: філософські, теоретико-юридичні та політологічні виміри: статті учасників I Міжнародного круглого столу (м. Львів, 28 – 29 жовтня 2016 року). – Львів: Видавництво ЛЮБФ «Медицина і право», 2017. – 364 с.
- Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч.- практ. посіб. К.: Алерта, 2016. 488 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
5. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062.
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085.
9. Конвенція про рабство від 25 вересня 1926 року із змінами, внесеними Протоколом від 7 грудня 1953 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161.
10. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв подібних до рабства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160.
11. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
12. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_105.
13. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207.

18) Додаткові джерела:

1. Аракелян М. Р. Міжнародно-правовий захист прав людини: навчально-методичний посібник з

тестовими завданнями для підготовки до ЗНО. Феникс. 2019. 194 с.

2. Білоричський Г. О. Імплементация міжнародних стандартів прав людини в правовій системі Держави Ізраїль: автореф. дис. канд. юрид. наук:12.00.11. К., 2013. 20 с.
3. Венецька О. Вплив Європейського Союзу на формування новітніх європейських стандартів прав людини. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XVII регіон. наук.-практ. конф. (3-4 лют. 2011 р.) / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Юрид. ф-т ; [редкол.: А. М. Бойко та ін.]. Л., 2011. С. 6-7.
4. Верланов С. О. Економічні і соціальні права людини: європейські стандарти та їх впровадження в юридичну практику України (загальнотеоретичне дослідження). Львів: Край, 2009. 196 с.
5. Верланов С. О. Особливості соціальних, економічних та культурних прав людини: до сучасних дискусій. Юридична Україна. 2005. № 9. С. 11-17.
6. Волков В. Європейські стандарти прав людини та юридична освіта в Україні. Право України. 2007. № 5. С. 195-107.
7. Дідікін А. Рішення Європейського суду з прав людини у національній правовій системі. Юрид. журн. Юстиніана. 2009. № 1. С. 65-68.
8. Добрянський С. Міжнародні стандарти прав людини: до характеристики деяких сучасних тенденцій розвитку. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали 8 регіон. наук.-практ. конф., 13-14 лют. 2002 р. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка; ред. О. Б. Катола. Л., 2002. С. 22-24.
9. Європейський суд з прав людини. Судова практика / за заг. ред. В. Г. Буткевича. К.: Ред. журн. «Право України», 2011. Вип. 1.
10. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст / за ред. О. Л. Жуковської. К.: ВІ-ПОЛ, 2004. 960 с.
11. Європейські стандарти в галузі прав людини / Міністерство юстиції України. К.: Ін Юре, 2002. 232 с.
12. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 167 с.
13. Рабінович П. М. Міжнародні стандарти прав людини: властивості, загальне поняття, класифікація. Вісник Національної академії правових наук України. № 1 (84) 2016. С. 19-29.
14. Разметаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини: навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. 364 с.
15. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 310 с.
16. Степаненко К. В. Конвенційний механізм міжнародного захисту прав людини в системі ООН. Альманах міжнародного права. 2018. № 19. С. 105-113.

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота		ІЗ	Іспит	Сума
ЗМ1	ЗМ2			
25	25	20	30	100

20) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати знання з пропущеної теми викладачу до складання іспиту.

21) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах

22) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=4352>